

Vilniaus reformatų žinios

Kai Vyriausiasis Ganytojas pasirodys, jūs gausite nevystantį garbės vainiką. /1Petr.5,4/

2001 m. gruodis Vilniaus ev.reformatų parapijos ir seniūnų tarybų informacinis leidinys Nr.9 (32)

Linksmų Šventų Kalėdų, laimingų Naujujų, 2002 metų, mieli Vilniaus ir visos Lietuvos reformatai !

Šv. Kalėdos

*“Taigi vilties Dievas jus, gyvenančius tikėjimu, tepripildo visokių džiaugsmų ir ramybės,
kad Šventosios Dvasios galybe būtumėte pertekę vilties.” Rom 15,13*

Kai Dievas prakalbina žmogų, tai žmogus pradeda gyventi tikėjimu ir viltimi, nes jis jau nebéra tik protinges gyvūnas. Žydų tikėjimo bendrija visada turėjo tokį vilties tikėjimą. Viltis buvo gausi, nes ji augo ne iš pasitikėjimo savo jégomis, bet iš paties Dievo pažado, Jo Sandoros su tauta. Aplinkui Izraelių gyveno įvairios kaimyninės tautos. Vienos iš jų buvo turtingesnės ir kultūringesnės už Izraelių. Kitos tautos ir tautelės buvo neturtingos ir palyginti, mažiau kultūringos. Visos jos turėjo savo religijas, bet neturėjo jokios vilties Dievuje. Izraelyje buvo priešingai - juo daugiau sunkumų spaudė žydų tautą, tuo stipresnė augo viltis. Apie du šimtus metų prieš Kristą Izraelyje jau buvo tokios tikėjimo bendrijos, kurios su nekantra laukė Mesijo, teisingumo karaliaus. Teisingumą jie suvokė grynaiz, tačiau savo tikėjimo šviesoje:

“Jo dienomis žydės teisumas ir visuotinė taika, kol nebeliks mėnulio. Teviešpatauja jis nuo jūros ir nuo Upės ligi žemės pakraščių. Dykumos klajokliai klūpės prieš jį, o jo priešai laižys žemės dulkes. Taršišo ir Salų karaliai mokes duoklę, o Arabijos ir Šebos karaliai neš dovanas.”
Psl 72, 7-10

Žydai Mesijo laukė su viltimi ir drąsa. Jei ne ta tikėjimo viltis ir drąsa.... Ar Jėzaus mokiniai žydai tame būtų pažinę lauktą Mesiją? Turbūt, koks nors pagonis Jėzuje matytų vien nesuprantamai šnekantį burtininką. Jei ne tas žydų tikėjimas ir viltis, ar mes turėtume šiandien Kalėdas?

Dievas atsiuntė savo Sūnų, Mesiją darbuotis į viltimi išpurentą tikėjimo dirvą, kurioje galėjo sudygti Naujosios Sandoros daigai. Mesijas atneše šviesą, tačiau ši šviesa buvo nelauktai ryškesnė negu ta, kokios tikėjosi žmonės.

Tikėjimo negalima perduoti kokia nors nauja informacija, kad esą, kažkur pasaulyje gimė Atpirkėjas. Tai gana beviltiškas dalykas. Pažiūstu asmenį, kuriam žodis "Kalėdos" reiškia ne ką kita, bet tik žmonių sveikatai žalingą šventę, kai nuolatos persivalgomos ir persigeriamos... Kiekvienam iš mūsų Kalėdos sukelia įvairius prisiminimus ir asociacijas. Tūlam prekybininkui žodis Kalėdos gali reikšti tik vadinamas kalėdines nuolaidas ir intensyvaus darbo laikotarpį. Kitiems Kalėdų šventę simboliškai pažymi šviesos atėjimą į tamsos pasaulį.

Krikščioniškai Kalėdų šventei neužtenka dovanų, nei stalo, prie kurio susirenka šeima, neužtenka nueiti į bažnyčią. Neužtenka net tikėjimo tuo, kad pasaulyje tikrai buvo gimęs Atpirkėjas. Reikia, kad Jis gimtu mūsų širdžių tamsoje, "kad Šventosios Dvasios galybe būtumėte pertekę vilties", pilni visokių džiaugsmų ir ramybės.

Tegul mūsų tikėjime nestinga vilties ir šviesos, o patirti sunkumai ugdo krikščionišką pasiryžimą ir drąsą!

Vilties Dievas tikrai laimina mūsų mylimą Evangelikų Reformatų Bažnyčią Lietuvoje!

Aš tuo visiškai neabejoju.

Amen.

Diak.Tomas Šernas

Apie maldą, kuri yra svarbiausia ugdant tikėjimą, ir per kurią mes kasdien patiriame Dievo malonę

Tęsinys. Pradžia "Vilniaus reformatų žinių" Nr. 7, 2001m. rugpjūčio

Neabejotina, kad tikinčiųjų išsigelbėjimas – Dievo valioje, bet Viešpats vis dėlto nori, kad jie tobulintų savo tikėjimą kreipdamiesi į Jį ir taip išsivaduotų nuo aplaidumo ir neaptintų. Dievo akys sekā, kad suteiktų pagalbą akiems, bet tuo pačiu jam reikia mūsų maldų, kad galėtų dar labiau patvirtinti savo meilę mums. Taigi, tikra yra, kad "Izraelio globėjas nei snaudžia, nei miega" (Ps.121:4), ir taip pat, jog Jis atsitraukia, tarytum užmiršta mus, kai regi mus aptingusius ir nurimusius.

4. Pirma būtinos ir geros maldos (oraison) taisykla yra: mums būtina taip nuteikti savo protą ir širdį, kaip pritinka žmonėms, einantiems į bendrystę su Dievu. Mūsų protas turi išsilaisvinti nuo lėkštų rūpesčių ir apmąstymų, kurie atitolina mus nuo Dievo arba trukdo žiūrėti į Jį tiesiai, nesuteršu žvilgsniu taip, kad ne tik visiškai pasinertų į maldos nuotaiką, bet ir kiek įmanoma pakiltų virš savęs. Niekas nereikalauja tokio proto išlaisvinimo, kad jo nejaudintų netrikdytų, nekankintų jokie rūpesčiai. Greičiau atvirkščiai, būtina, kad karšta malda įsiliepsnotų nuo mūsų rūpesčių ir sielvartų. Juk mes žinome, kad šventieji Dievo tarnai kankinosi siaubingose kančiose ir todėl jiems buvo daugiau priežasčių šauktis Dievo užtarimo; jie šaukėsi Jo iš bedugnės, iš mirties gelmių (Ps.130,1). Būtina atmetti visus pašalinius rūpesčius, kurie klibina protą į visas puses, atitraukdami nuo Dangaus, slopindami ir lenkdami prie žemės. Žodžiu, kad mūsų protas pakiltų virš savęs, reiškia, kad nereikia rodyti Dievui to, apie ką mes savo beprotynėje ir aklume įpratome svajoti, bet pakilti iki tyrumo, tinkamo Dievui, iki tokio tyrumo, kokio iš mūsų reikalauja Dievas.

5. Svarbiausia, būtina laikytis dviejų dalykų:

pirmiausia, norintysis melstis turi pasinerti į maldą visa savo esybe ir uolumu ir, kaip esame įpratę, trumpalaikės mintys neatitrauktu dėmesio, nes nieko nėra bjauresnio, negu mes leidžiame sau vaidinti, apsimetinėti, lyg Dievas mums nieko nereiškia, užuot rodę Dievui deramą pagarbą. Mums būtina lavintis melstis tuo uoliau, kuo aiškiau suprantame, kaip mums sunku susikaupti. Nė vienas žmogus nesugeba atsiduoti maldai iki laipsnio, kad į jo galvą nelistų kokios nors trumpalaikės fantazijos, pertraukiančios maldą arba sulėtinančios ją, atitraukdamos dvasią. Todėl šioje vietoje mums būtina pamąstyti, kaip bjauriai ir nedovanotinai savo žmogiškaja prigimtimi mes elgiamės tuo momentu, kai Dievas šaukia mus ir leidžia su Juo kalbėti kaip su artima esybe, o mes sumaišome Dangų su žeme taip, kad Dievas jau nebenualaiko mūsų dvasios glaudžiame ryšyje su Savimi. Išeina, kad mes lyg ir turime reikalą su nelabai svarbia mums esybe ir, prašydami ko nors, pertraukiame pokalbių ir susidomime kuo nors kitu. Mums būtina žinoti, kad niekas ir niekada tinkamai nebus nusiteikęs maldai, jei neįsijaus į Dievo didybę ir nestos prieš šią didybę išsilaisvinęs nuo žemiškųjų jausmų ir minčių. Iš čia paprotys kelti rankas į viršų, kad žmonės suprastų, kad jie liks tolimi Dievui, jei nepakels savo jausmų į Dangų siekdamis prisiartinti prie Viešpaties. Psalmėje pasakyta: "Į Tave, Viešpatie, keliu savo Dvasią (Ps.25:1). Šventraštyje dažnai sutinkamas šis išsireiškimas – "kelti maldą (Iz.37:4), nes tie, kurie nori, kad Dievas išgirstų jų maldas, nepaskęstų gyvenimo smulkmenose. Esmė tame, kad kuo didesnį dosnumą parodo mums Dievas ir kuo mieliau mus kviečia atsikratyti savo rūpesčių. Jo glėbyje, tuo mažiau esame verti atleidimo. Jei tokia didi ir nepalyginama geradarystė mūsų širdyse nepaima viršaus, nors mes tikrai sąmoningai atidavėme maldai visas savo jėgas ir jausmus, tada ji priversta atitraukti mus nuo mūsų pačių. To nereikėtų, jei mūsų sąmonė tvirtai ir atkakliai stengtusi pašalinti visas kliūties, trukdančias jai pakilti aukštyn.

Dar vieną aspektą reikėtų paliesti – neprašyti daugiau to, ką mums Dievas leidžia (Ps.62:8; 145:19). Nes, nors Jis ir liepia išlieti Jam savo širdį (Ps.62:6), Jis, vis dėlto, neišlaisvina mūsų nuo apynastrio, sulaikančio mus nuo nenuosaikių beprotynių, t.y. ydingų aistrų. Kai Dievas pažada veikti pagal besimeldžiančiųjų norus, Jis neatskleidžia Savo žmogiškosios meilės tiek, kad vykdytų visus jų siekius. Čia daugelis klysta: jie ne tik drįsta be jokios pagarbos ir gėdos įkyrėti Dievui savo beprotynėmis ir pateikia prieš Jo sostą tai, ką savo paklydime laiko gėriu, ir taip įkyria ir kvailai, jog be jokio sąžinės graužimo prašo Dievą patenkinti savo aistros ir geidulius, kurių neišdrįstų atskleisti žmonėms. Dar pagony sraštojai šaipėsi iš tokio akiplėšiškumo ir rodė panieką jiems. Bet ydos viešpatauja visas laikais. Ir dėl to atsitikdavo taip, kad garbėtroškos pagony išsirinkdavo savo globėjų Jupiterį, godieji – Merkurijų, trokštantys žinių – Apoloną ir Minervą, karingieji – Marsą, pasileidėliai – Venerą. Net ir šiandien, kai kalbama apie maldą Dievui, žmonės nežaboja savo neprotingų ir nesąmoningų norų, tarsi jie linksmintusi su tokiais pat bičiuliais. Bet Dievas nekenčia, kad Jo meilė ir dosnumas būtų išjuokti. Vykdymas savo aukščiausią teisingumą, Jis pajungia mūsų norus savo valiai tam, kad išlaikytų juos pažabotus. Todėl mes privalome visada atminti Šv.Jono taisykla: "Mes tvirtai pasitikime Juo, nes ko mes prašome pagal Jo valią. Jis mūsų išklauso (1Jn.5:14).

Mūsų gabumai per menki, kad pasiektume tobulybę, todėl mums verta ieškoti būdų juos sustiprinti. Mūsų protas privalo įdėmiae siekti Dievo, o širdies jausmams būtina, kad sektų Juo. Deja, mūsų protas ir jausmai paskendę menkuose dalykuose ir, teisingiau pasakius, nukreipti į priešingą pusę. Todėl Dievas, padėdamas mūsų negandose, duoda mums globėja savo Dvasią, kuri moko mus ir nurodo, ko mes galime prašyti, ir nukreipia mūsų jausmus. Ir, kadangi mes nežinome, kaip ir ko deramai turėtume melstis, tai Šv.Dvasia sutvirtina mus ir "užtaria mus nenusakomais atodūsiams" (Rom.8.25). Kitaip sakant, ne Šv.Dvasia meldžiasi ir dūsauja, bet pakilėja mus iki pasitikėjimo Dievu, pastūmėja mus geriemis ir šventiemis prašymams ir sukelia mūsų atodūsius, kurie sustiprina maldą. Jokios mūsų įgimtos jėgos nepajégia to. Todėl ne be pagrindo Šv. Paulius vadina atodūsius, kuriuos, vedami Šv.Dvasios, mes skiriame Dievui, nenusakomais. Žmonės, netgi turėjė teisingą meldimosi patirtį, neretai išgyvendavo tokį pasimetimą ir nerimą, kad nežinodavo nuo ko pradeti melstis. Ir kai jie megindavo kažką vapeti, būdavo tokie susikaustę ir pasimetę, kad nedrįsavo betesti. Iš to išplaukia, kad dovana melstis yra ypatinga dovana. Pasakymas nereiškia, kad mes turime nusiraminti savo tingume, prie ko mes taip linkę, ir pasikliauti tik Šv.Dvasios veikimu. Šaipokėliai pasakys, kad reikia laukti, kada Dievas pakvies pas Save mūsų sielas, nes Jis mato, kada jos paklysta. Bet būtent dėl to, kad mums bjaurus nerūpestingumas ir kvailumas, mes trokštame pagalbos. Iš tikrujų, kai Šv.Paulius liepia mums melstis dvasia ir protu (1Kor.14:15), jis nepaliauja raginti mus būti budriais ir uoliais. Tai reiškia, kad Šv.Dvasia nukreipdama mus maldai, parodo savo galią taip, kad nekliudo pastangoms ir iš mūsų pusės. Dievas juk nori patirti, kokia jėga tikėjimas užsidega mūsų širdyse.

Iš Jono Kalvyno "Krikščionių tikėjimo pagrindai"

Pradėjome ketvirtuosius metus

Gruodžio 1 d., sekmadienį, prasidėjo nauji Bažnytiniai metai, o mūsų laikrašteliui "Vilniaus reformatų žinios" – ketvirti gyvenimo metai.

Treji metai – daug ar mažai? Mums, leidėjams, atrodo daug, nes, kai pradėjome leisti, netikėjome, kad tiek ilgai teks vieniems tempti šį jungą. Pirmas numeris gimė itin sunkiai, per abejones, netikėjimą savo jėgomis, vargus ir maldas Dievo pagalbos. Nuo sumanymo ir parapijos tarybos nutarimo 1998 m. balandžio mėnesį praėjo daugiau kaip pusė metų, kol mintys ir norai susigulėjo ir šiaip taip lapkričio mėnesio numeris šviesą išvydo gruodžio pirmomis dienomis – šviežiai iškeptą blyną vežémės į Kėdainius, kunigų ordinacijos iškilmes ir nedrąsiai dalinom. Dabar, kai padarom pertrauką ir ilgiau neišleidžiam numerio, parapijiečiai, broliai liuteronai patys klausinėja, ar nepražiopsojo ir prašo kaip nors padauginti jau išdalintą laikrašteli. Reiškia – kol kas mes reikalingi ir tai mus palaiko ir skatina aukoti laisvalaikio ir miego valandas jums.

Jau parengus šį mūsų "Vilniaus reformatų žinių" numerį, mus pasiekė pirmasis LERB Sinodo kolegijos informacinis biuletenis "Apžvalga". Nors leidėjai ir rašo, kad jis neatstos mūsiškio, vis dėlto tikimės, jog Biuletenis sutvirtės, pastorės ir leis mums, kaip kėdainiškių "Esam!", tyliai užgesti. Mūsų tikslas buvo informuoti Lietuvos reformatus, kas dedasi mūsų Bažnyčioje tuo sunkiu laikotarpiu, kai tuometinė Sinodo kolegija nepripažino didžiosios dalies Lietuvos reformatų parapijų egzistavimo. Dabar padėtis pasikeitė: Sinodo kolegija stipri, darbinga, pripažystama Pasaulio Reformatų Bažnyčių Sajungos, pajęgi suprasti ir spręsti visas mūsų Bažnyčios problemas.

Tad linkime Sinodo kolegijai ir jos informaciniam biuleteniui "Apžvalga" sėkmės darbuojantis mūsų mylimos ir brangios Lietuvos reformatų Bažnyčios labui.

"Vilniaus reformatų žinių" leidėjai

Kalėdų snaigė

Išėjės į lauką stebiu aš snaiges.
Jos krinta be galio, nukloja gatves.
Gausa begalinė gražiuju žvaigždžių...
Vis krinta ir krinta... Iš kur šitiek ju?

Norėčiau šią naktį pavirsti snaigę,
Pakilti į dangų, pabūt žvaigždele.
Žeme aš gérėčiaus iš aukšto dangaus,
Atneščiau gerumą aš sielai žmogaus.

Nauji leidiniai

ELIE WIESEL NAKTIS. 1986 m. Nobelio taikos premijos laureato Elie Wieselio pirmasis romanas /išleido leidykla "Katalikų pasaulis"/ yra autobiografinis. Romanas parašytas apie holokaustą, apie siaubą, patirtą koncentracijos stovykloje penkiolikmečio žydų berniuko, kuris yra rašytojo prototipas, Eliziejaus akimis. Lietuvių rašytojas Balys Srunga "Dievų miške" irgi aprašo patirtą kančią, siaubą tokiose pačiose koncentracijos stovyklose, tik šis, Elio Wieselio pasakojimas yra apie vaiko, studijavusio religines žydų knygas, tikėjimo ir pasitikėjimo Dievu praradimą. "Naktis" – jautriai, dramatiškai parašytas romanas apie žiaurumus, netektį ir mirtį: mirtį pažįstamų, šeimos narių ir Dievo. Nuoširdžiai tikintis Eliziejus, patyręs mirties stovyklos siaubą, žmonių žiaurumą, artimųjų degradavimą, praradęs tėvus ir seseris, pajunta, kad Jame mirė Dievas.

Yitgadal veyitkadach shme raba... Tebūnie pagarbintas ir išaukštintas Jo vardas.. Nežinau, ar kada nors per ilgą žydų istoriją yra taip buvę, kad žmonės kalbėtų Kadišą – malda mirusiems – patys už save. Pirmą kartą pajutau savyje augantį pasipriešinimą. Kodėl turėčiau šlovinti jo vardą? Amžinasis, Visatos Viešpats, Visagalis ir Siaubingasis tylėjo. Už ką turėčiau jam dėkoti? ... Niekada nepamiršiu tos nakties, pirmosios nakties stovykloje, kuri pavertė mano gyvenimą ilga naktimi, septynis kartus prakeikta ir septynis kartus užantspauduota. Niekada neužmiršiu to kvapo nei mažų vaikų veidelių, vaikų, kurių kūnai išsisklaidė nebyliame dangaus skliaute. Niekada nepamiršiu mano tikėjimą sudeginusių liepsnų nei tos nakties tylos, kuri amžiams užgniaužė troškimą gyventi. Niekada neužmiršiu tų akimirkų, kurios nužudė mano Dievą ir mano sielą, o svajones paleido dulkėmis. Niekada nepamiršiu tų dalykų, net jeigu būčiau pasmerktas gyventi tiek pat ilgai, kiek ir pats Dievas. Niekada... Roš Hašanach /žydų nauji metai/ išvakarėse, paskutinę prakeiktų metų dieną dalyvauti iškilmingose pamaldose atėjo dešimtys tūkstančių vyru: blokų viršininkai, kapai, mirties funkcionieriai... Tebūnie pagarbintas Amžinojo vardas! Kodėl, bet kodėl aš turėčiau Jį garbinti? ... Kas tu esi, mano Dieve? – piktais mąsciai aš, - palyginus su šia kančios kamuojamą minia, skelbiančia Tau savo tikėjimą, pykti ir maištą? Ką reiškia Tavo didybė, Visatos Viešpatie, prieš tą silpnumą, tą sudarkymą ir supuvimą? Kodėl Tu vis dar sudrebini jū sergančias sielas ir jū suluošintus kūnus? ... Girdėjau vis garsėjanti patarnautojo balsą, galingą ir sykiu palaužtą, sumišusį su ašaromis, raudojimais, atodūsiais: Visa žemė ir visata yra Dievo. Jis kaskart sustodavo, lyg nebegalėtų surasti žodžiuose prasmės. Melodija strigo gerklėje. Ir aš, kadaise toks mistikas, pamaniau: "Taip, žmogus yra labai stiprus, didesnis už Dievą. Kai Tave nuvylė Adomas ir Ieva, išvarei juos iš rojaus. Kai Nojaus karta Tave supykde, atsiuntei tvaną. Kai nebeįtiko Sodoma, privertei dangų lyti ugnimi ir siera. Bet čia tie žmonės, kuriuos Tu išdavei, kuriuos leidai kankinti, išskersti, išnuodyti, sudeginti, ką jie padarė? Jie meldžiasi Tau, šlovina Tavo vardą." Visi kūriniai liudija Dievo didybę!.. Jom Kipur. Didžioji atleidimo diena. Ar reikėtų pasninkauti? Klausimas buvo karštai diskutuojamas... Visi metai buvo Jom Kipur. Tačiau kiti kaip tik sakė, kad reikia pasninkauti: mes turime parodyti Dievui, kad netgi čia, uždarame pragare, mes sugebame giedoti Jo šlovei... Dievas bando mus. Jis nori išsiaiškinti, ar mes galime likti be esminių instinktų ir nugalėti šėtoną savyje. Neturime teisės nusivilti. O jeigu Jis baudžia mus negailestingai, tai ženklas, kad esame dar labiau mylimi... Kai kurie kalbėjo apie Dievo paslaptinges kelius, žydų tautos nuodėmes ir ateities išgelbėjimą. Tačiau aš lioviausi melstis. Koks artimas man buvo Jobas. Aš neneigiau Dievo buvimo, tik abejojau absoliučiu jo teisingumu, - rašo Elie Wiesel "Naktyje".

„Mūsų Sparnų“ 81- sis

Po pustrečių metų pertraukos mus pasiekė žurnalo 81-sis numeris. Mirus redaktoriui Mykolui Zablockui, žurnalą ir toliau pasiryžo leisti JAV Lietuvių evangelikų reformatų kolegija. Dabar žurnalo redakcinį kolektyvą sudaro: Halina Dilienė, Nijolė Jodinskaitė Ballard, Erika D.Brooks, kun. Dr. Eugenijus S. Gerulius, Hypatia Yčas Petkus (redaktorė).

Šis, šiu metų spalio mėnesio numeris, paskirtas šviesiam Mykolo Zablocko (1912 11 16 - 2000 09 29) atminimui. Su didele pagerba prisimename ir mes, vilniečiai, šią taurios sielos asmenybę. Susitikime Vilniuje 1993 09 20 redaktorius M.Zalockas džiaugėsi, kad „Mūsų Sparnai“ su įdomumu skaitomi Lietuvoje, pageidavo gauti kuo daugiau informacijos apie Bažnyčios veiklą Lietuvoje, dalinosi mintimis, kaip tobulinti žurnalo leidimą. Apie tai tuo metu rašė vilniečių ir biržiečių leistas „Apmastymų“ laikrašteliis (1993 12 23 Nr.2).

Taip jau sutapo, kad ir pats žurnalas, ir Čikagos lietuvių ev. reformatų parapija šiais metais švenčia savo 50-ties metų jubiliejų. Savo prisiminimais apie „Mūsų Sparnų“ penkiasdešimtmetį dalinasi žurnalo pirmasis redaktorius kun. dr.E.Gerulius jau žengiantis į 80-sius metus, kuriam teko 1951-1955 metais redaguoti devynis šio žurnalo numerius. Žurnalo jubiliejaus proga spausdina gautos sveikinimus.

Prisiminimus apie M.Zablocką spausdina Hypatia Yčas Petkus. Mykolo brolis Petras, gyvenantis Panevėžyje, aprašo judvieju įspūdžius iš pirmųjų žingsnių į mokslą gimtajame kaime.

Keli žurnalo puslapiai skirti ekumeninėms temoms. Iš „Biržiečių Žodžio“ spausdinama A.Butkevičiaus korespondencija apie kun. P.Jašinsko 110-sias gimimo metines bei E.Dagienės šiai progai skirti prisiminimai.

Apie Nepriklausomybės kovą didvyrių pulkininką Joną Variakojį (1892-1963) ir paminklo jam atidengimą Panevėžyje 2001 06 24 rašo Hypatia Yčas Petkus. Pokario kovas Lietuvoje prisimena A.Mažuikiene. Įdomūs straipsneliai talpinami Reformacijos ir Protestantizmo bei demokratijos temomis.

Pamokslininkas Jonas Gilius apžvelgia (anglų kalba) religijas Lietuvoje. Bažnytinė žinių skyrellyje pateiktos kai kurios žinios apie bažnytinę ev. reformatų gyvenimą JAV ir Lietuvoje. Talpinama daug informacijos apie Lietuvos Reformacijos istorijos ir kultūros draugijos dešimtmečio paminejimą. Knygų pasaulio skyrelis supažindina su knygomis: „Alena ir Mykolas Deveniai“, J.Anyčas, 1977; „Lietuvos pradžia ir Deltuvos istorija“, K.Devenis, 2001; „Lietuvos istorija: nuo seniausių laikų iki 1569 metų“, E.Gudavičius; „VI.Jakubėnas: dokumentai, laiškai, straipsniai, atsiminimai, kūrybos apžvalga“, I.Skomskienė, 1999; „Lithuania Christian College: a Work in Progress“, S.Klassen, Canada, 2001; „Kalvinas“, W.Neuser, 1998; „Paulius Slavėnas“, įvairų autorių rašiniai, 2001; „Religijos Lietuvoje“, Prizmės red. leidinys, 1999; „Springtime in Lithuania - Pavasaris Lietuvoje“, Yčas Hypatia Petkus, 2000.

Kronikos skyriuje aprašoma mikrobiologijos profesoriaus dr. Martyno Yčo viešnagė Vilniuje 2001 metais. Informuojama apie tai, kad dr. Gražina Slavėnienė, studijų apie lietuvius evangelikus autorė, rengiasi išversti į anglų kalbą poetės Janinos Degutytės eilėraščių rinkinį. Sužinome, kad astronomas profesorius Paulius Slavėnas (1901 - 1991) buvo plačiai aprašytas Čikagos „Draugo“ laikraštyje (2001 06 02), kur jis pavadintas Lietuvos mokslo istorinės sąmonės ugdytoju. Čikagos laikraščio „Sun-Times“ reporteris Neil Steiberg, lankėsis Lietuvoje š.m. vasario mėn., kur buvo priimtas ir prezidento V. Adamkaus, savo laikraštyje apraše kelionių įspūdžius. Rašoma apie Vilniaus meno muziejuje /Radvilų rūmuose/ šiais metais vykusią žinomo „Mūsų Sparnų“ skaitytojams skulptoriaus Jokūbo Dagio (1905-1989) skulptūrų parodą. Trumpai atpasakojama apie tai, kad prezidentas V.Adamkus 2001 m. birželio mėn. Vilniuje susitiko su religinio pasaulio ižymybe - Tibeto budistų vadovu Dalai Lama. Rašoma, kad užsieniuose pagarsėjęs Vilniaus ev. reformatų choras „Giesmė“, vadovaujamas Tamaros Blažienės, š.m. birželio 19 d. surengė Vilniaus miesto rotušėje savo 100-ji koncertą.

Skyrelyje „Mūsų mirusieji“- nekrologais pagerbti mirusieji:

Valerija Misevičiūtė Gerulienė (1924 - 2001), „Mūsų Sparnų“ steigėjo ir pirmojo redaktoriaus žmona. Mirė St. Petersburg, Floridoje š. m. sausio 31 d. Palaidota Floridos St.Petersburg Pranciškonų Memorial Park kapinių mauzoliejuje.

Kuratorė **Marija Bernšteinaitė** (1899 - 2000). Augo Rygoje. Mokėsi Kazanės universitete Rusijoje, vėliau studijavo Rygos universitete. Daug metų mokytojavo Biržų gimnazijoje. Po sovietų kariuomenės antplūdžio į Lietuvą, pasitraukė į Vakarus. Apsistojo Hanoverje (Vokietijoje), kur išgyveno iki pat mirties.

Pateikiami du atsiliepimai apie „Mūsų Sparnų“ žurnalo 80-ji numerį, atspausdinti „Biržiečių Žodyje“ (A.Butkevičius) Lietuvoje ir „Tėviškės Žiburiuose“ (A.Nakas) Kanadoje. Spausdinamas aukotoju „Mūsų Sparnams“ sąrašas. Pranešama, kad „Mūsų Sparnų“ žurnalą Lietuvoje platina J.Dagilis, Vytauto g. 69, 5280 Biržai.

Reformacijos Lenkijoje ir Lietuvoje metraštininkas Andriejus Vengerskis /Andreas Wengerius /1600 ?-1649/

Šiais arba pereitais metais su koko 400 metų, kai gimė lenkų istorikas, reformatas, įamžinės Reformacijos Lenkijoje ir Lietuvoje įvykius ir veikėjus, Andriejus Vengerskis /Andreas Wengerius/. Jo biografinių duomenų beveik nėra. Andriejaus Vengerskio darbais naudojosi istorikė prof. Ingė Lukšaitė, rašydama knygą "Reformacijos istorija Lietuvos Didžiojoje kunigaikštystėje ir Mažojoje Lietuvoje"

XVII a., sustiprėjus kontrreformacijai, buvo pradėta deginti protestantų bažnyčias, archyvus, bibliotekas. 1611 m. fanatikų sukeltas gaisras sunaikino Vilniaus ev. reformatų biblioteką su unikalais archyvais, kurių atkurti jau buvo neįmanoma. Visi Lietuvos Didžiosios kunigaikštystės Reformatų Bažnyčios Sinodų nuo 1557 m. iki 1611 m. dokumentai sudegė, supleškėjo dovanojimo, fundacijų raštai, o be jų buvo sunku su katalikais bylinėtis teismuose dėl bažnyčių užgrobimo. Evangelikai, jausdami, kad artėja kontrreformacijos pergalė, suskato rašyti Reformacijos istoriją, taip stengdamiesi išsaugoti ateinančioms kartoms to meto įvykius ir veikėjus.

XVII – XVIII a. parengti, o kai kurie ir išspausdinti veikalai iš Reformacijos istorijos tapo rimtais dokumentais papildančiais istorijos šaltinius. Dauguma jų buvo kronikinio pobūdžio. Tai būdinga ir lenkų reformatui Andriejui Vengerskiui, kuris jau 1636 m. buvo surinkęs medžiagą Reformacijos istorijai. Jo "Libri quathuor slavoniae reformatae" buvo išleista po jo mirties 1679 m. Amsterdame. Mūsų laikais 1973 m. Varšuvoje buvo išspausdintas perfotograuotas šis veikalas. Jame Andriejus Vengerskis rašė apie A. Kulviečio mokyklą, Mikalojų Radvilą Rudajį, pirmąsias ev. reformatų bažnyčias Lietuvoje ir jas aptarnavusius kunigus, sužinome, kad XVII a. pirmoje pusėje Vilniuje veikė trys reformatų bendruomenės, kuriose dirbo trys ministrai: du lenkų kalba, vienas - vokiečių, kad lietuviškai giedojo ministrai Naujamiestyje, Upytės žemėje, Kėdainiuose, Seirijuose, Papilyje, Kurtuvėnuose ir kitur Žemaitijoje. Andriejus Vengerskis rašė, kad lietuvių kalba labai skiriasi nuo lenkų ir, atrodo, artimesnė italų ir ispanų kalboms. Deja, lietuviškai išversto šio mums labai svarbaus ir įdomaus veikalo neturime...

D. Gudliauskienė

Mūsų laikraštėlio puslapius dažnai pažairina saviti, persunkti giliu tikėjimu, meile Dievui ir žmonėms Žilvino Žižiūno eileraščiai. Šiame šventiniame numeryje taip pat spausdiname keletą eileraščių parašytų artejančių švenčių proga.

Belaukiant Kristaus

Ar viskas, ką sutvėrei turės pražūt
Ir Tavo Karalystė bus tik Tavo danguj ?
Nejaugi šita žemė yra tokia bloga –
Parduota ji šetonui, bet ji vis vien gera!

Mes, žmonės, norim planetoje šitoj
Ir Tavo Karalystės sulaukti, ir nežūt...
Kada Tu grįsi, Kristau ? Mes laukiame visi,
Nes Tavo Karalystė yra visai arti.

2000 12 17

Kalėdos

Šią naktį gimė Kristus
Kūrėjas ir vedlys,
Jis paruošė mums viską:
Išganymą ir vis

Daugiau žmonių Jি tiki,
Ir kryžius Jo kabės
Ne tik bažnyčių sienoj,
Bet ir Žmonių širdy...

Kalėdos – tai juk Kristus,
Gimimas Jo ir bus
Įamžinta naktis ši
Per amžius – jis Žmogus.

Naujieji Metai

Naujieji Metai šiandien
Nauji, kaip visada,
Kada ateina tądien
Laikotarpis – žiema.

Ir džiaugsmas, fejerverkai
Pradžiugina mieste,
Kada ateina metai
Nauji, kaip visada.

Žmogus sumąstė naktį
Įamžinti džiaugsmę...
Atėję Nauji Metai
Nuneš mus pas save.

SVEIKINAME:

Vilniaus reformatės – parapijietes gražių Jubiliejų proga

Violetą DREJERIENĘ – TICHONOVĀITĒ, kuriai 50 metų sukako gruodžio 3 d.
ir

Ireną AUKŠTUOLIENĘ – SUVEIZDYTĘ, kuriai 70 metų sukanka gruodžio 25 d.

*Linkime stiprios sveikatos, energijos, santarvės šeimose ir
Dievo palaimos tolimesniame gyvenime!*

"Vilniaus reformatų žinių" leidėjai

2002 METAI

Sausio	1 d.	NAUJIEJI METAI - Jėzaus vardo diena
Sausio	6 d.	IŠMINČIAI (Trys Karaliai)
Vasario	27 d.	GAVĖNIOS pradžia - 40-ies dienų priešvelykinis laikas
Kovo	6 d.	MALDŲ ir ATGAILOS diena
Kovo	24 d.	VERBŲ SEKMADIENIS - prasideda Didžioji savaitė
Kovo	28 d.	ŽALIASIS (DIDYSIS) KETVIRTADIENIS - Šv.Vakarienės įstatymo diena
Kovo	29 d.	DIDYSIS PENKTADIENIS - Kristaus nukryžiavimas ir mirtis Golgotos kalne
Kovo 31d.-balandžio 1 d.		VELYKOS - Kristaus prisikėlimo ir mirties Pergalės šventė
Gegužės	5 d.	MOTINOS diena
Gegužės	9 d.	KRISTAUS DANGUN ŽENGIMO diena, šeštinės (40 d. po Velykų)
Gegužės	19 d.	SEKMINĖS - Šv.Dvasios atsiuntimas (50 d. po Velykų)
Gegužės	26 d.	ŠV.TREJBĖS šventė, skirta Šv.Dievo Trejybei pagarbinti
Birželio	24 d.	JONO KRIKŠTYTOJO gimimo diena (Joninės)
Spalio	6 d.	PJŪTIES PADĖKOS šventė
Spalio	31 d.	REFORMACIJOS - Bažnyčios atsinaujinimo šventė
Lapkričio	24 d.	AMŽINYBĖS (Mirusiųjų prisiminimo) sekmadienis
Gruodžio	1 d.	1 -asis Advento Sekmadienis - Prasideda nauji Bažnytiniai metai
Gruodžio	24 d.	KŪČIOS
Gruodžio 25-26 d.		KALĖDOS - Kristaus gimimo diena
Gruodžio	31 d.	SENŲJŲ METŲ VAKARAS

Vilniaus ev. reformatų parapijai atmintinos dienos:

Balandžio 21d. – Vilniaus ev. reformatų bažnyčios kertinio akmens padėjimo – statybos pradžios diena (1830.04.21)

Liepos 21 d. - Vilniaus ev. reformatų bažnyčios pašventinimo diena (1835.07.21)

Jėzaus vardo diena

Kai Jėzų apipjaustė,
Jam davė vardą Jo.
Tas vardas iki šiolei
Yra pas žmones Jo.

Dabar atėjė metai
Bus vėl pas mus visus.
Atėjė Nauji Metai
Atneš naujus metus.

Kai Jėzų pavadino
Jį Jo paties vardu,
Žmonija sugalvojo
Pačius Naujus Metus...

Informacija

Lapkričio 11 d. įvykusiam Vyresniųjų tarybų ir Seniūnų tarybos susirinkime numatyta tvarka vyksta rinkiminiai susirinkimai seniūnijose, keliami kandidatai į seniūnus ir jų pavaduotojus, taip pat renkami atstovai nuo seniūnijos į balsų skaičiavimo komisiją.

Lapkričio 25 d. Vilniaus ev. reformatų bažnyčioje koncertavo Gdansko technikos universiteto choras, vadovaujamas Mariušo Mruzas, prieš tai koncertavę VGTU Aktų salėje ir Šv.Jonų bažnyčioje. Mūsų bažnyčioje atliki kūriniai buvo pritaikyti **Mirusiųjų paminėjimo dienai**. Parapijiečiai, neskubėjė tądien lankytis savo artimųjų kapų, liko labai patenki koncertu ir dėkingi žmonėms, pakvietusiems chorą. Jaunimas svečius pavaišino arbatėlę, pabendravo.

Gruodžio 2 d. Vilniaus ev. reformatų mažieji buvo pakviesti į **pirmają sekmadieninės mokyklės pamokėlę**. Kadangi parapijos namai mūsų vaikams buvo užrakinti "devyniom spynom ir grandinėm", juos šiltai savo namuose priėmė diak.Tomo Šerno žmona Rasa, o mažoji Gertrūda Šernaitė priiminėjo svečius kaip tikra šeimininkė. Jaunosios radvilietės Jurga Gluskinienė ir Donaldas Sinkutė su vaikais žaidė, giedojo ir kalbėjo maldeles.

Gruodžio mėn. pasirodė pirmas Lietuvos ev. reformatų Bažnyčios *Unitas Lithuaniae Sinodo* kolegijos informacinis biuletenis "Apžvalga", redaktorius kun.R.Mikalauskas.

Seniūnijų susirinkimuose pasiūlyti šie kandidatai į seniūnus ir jų pavaduotojus:

Jaunimo Saulėtekio seniūnija: Jurga Gluskinienė, Rūta Kėželytė, Ernestas Mockus;

Centro, Žvėryno, Užupio, Naujininkų, Salininkų, Nemėžio seniūnija: Vida Cupreva, Raimundas Natka, Vytaras Paltanavičius, Marytė Unesė Vasiliauskienė;

Šeškinės, Justiniskių, Pašilaičių, Fabijoniškių, Pilaitės seniūnija: Dalija Gudliauskienė, Rita Kisielienė, Jonas Kulbis, Alfredas Naktinis;

Žirmūnų, Kalvarijų gt, Baltupio, Tarandės seniūnija: Angelina Kamčiatnienė, Marytė Trečiokaitė, Olga Tamulėnaitė;

Lazdynų, Savanorių pr., Grigiškių seniūnija: Florencija Kuginienė, Danutė Paulauskienė, Danutė Pranulienė;

Karoliniškių, Viršuliškių, Trakų, Trakų Vokės seniūnija: Danguolė Juršienė, Valdonė Pažūsienė, Irena Petrylienė, Otilija Vaitkevičienė;

Antakalnio, Valakupių, Žaliųjų ežerų, Pavilnio, N.Vilnios seniūnija: Irena Aukštuolienė, Donata Indriūnaitė, Alė Klovaitė.

I balsų skaičiavimo komisiją nuo seniūnijų išrinkti: Gabija Ramšaitė, Rasa Peikštenytė, Elona Balčiūnaitė, Renata Bareikienė, Dalia Pronskietytė, Ilona Žilienė, Nijolė Bulovienė.

Vilniaus ev. reformatų bažnyčioje pamaldas kiekvieną sekmadienį 11 val. laiko Sinodo kolegijos paskirtas Vilniaus bažnyčios administratoriumi diak.Tomas Šernas.

Lietuvos reformatų kunigų telefonai: senjoras kun. Petras Čepas gyv. Medeikiuosetel. (8~220) 5 85 77, kun. Rimas Mikalauskas gyv. Biržuose mob.(8~286) 6 63 83, kun. Kęstutis Daugirdas mob.(8~28) 6 70 07 /šiuo metu tėsia doktorantūros studijas/, diak. Tomas Šernas gyv. Vilniuje tel. (8~22) 23 18 10 ir mob. (8~287) 5 68 46.

Primename seniūnų telefonus: Dalija Gudliauskienė 42 91 18, Donata Indriūnaitė 34 28 24, Angelina Kamčiatnienė 73 37 57, Alfredas Naktinis 47 07 18, Irena Petrylienė d. 73 57 11 ir mob. (8~282) 4 19 94, Danutė Pranulienė 63 32 72, Birutė Šernaitė 61 76 90

Korektorė Dalia Pronskietytė
tel.23 74 44

Parengė Dalija Gudliauskienė
El.paštas: Dalija@mail.lt

Maketavo Elona Balčiūnaitė
tel.47 69 12